

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUD. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **M. P.**, bytom N., zast. advokátom *JUDr. M. C., Š.*, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad Nitra**, Štefánikova tr. 88, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č.j. 2008/00261-85/04-R-I. zo dňa 22. októbra 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. marca 2009 č.k. 23Sp/216/2008-21, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. marca 2009 č.k. 23Sp/216/2008-21 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporcu č. 2008/00261-85/04-R-I. zo dňa 22. októbra 2008 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre potvrdil rozhodnutie č.j. 2008/00261-85/04-R-I. zo dňa 22. októbra 2008, ktorým odporca nepriznal navrhovateľovi nárok na vrátenie vlastníctva k pozemkom a priznal náhradu za parc. č. X. záhradu o výmere 519 m² prislúchajúcom v spoluvlastníckom podiele ½ k.ú. N. Z. vedenej v pozemkovej knihe v PKV č. X..

Krajský súd uviedol, že odporca rozhodol v súlade so zákonom, keď vydal rozhodnutie, v ktorom rozhodol len o uplatnenom nároku navrhovateľom, a to parc. č. X. v PKV č. X. k.ú. N. Z., pretože navrhovateľ si k iným pozemkom neuplatnil právo na navrátenie vlastníctva do 31. decembra 2004 a tie nie sú uvedené ani v jeho podaní zo dňa 14. apríla 2004.

Podľa krajského súdu na uplynutie lehoty na uplatnenie vlastníckeho práva musel odporca prihliadnuť priamo zo zákona, pretože z tohto vyplýva, že, že neuplatnením práva v lehote, právo zanikne.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že krajský súd vo svojom rozhodnutí bez podrobnejšieho odôvodnenia konštatuje, že správny orgán postupoval v súlade so zákonom, preto jeho rozhodnutie potvrdil.

Krajskému súdu vyčítal, že sa vôbec nezaoberal skutočnosťami ním tvrdenými, nevysporiadal sa s tým, prečo bola v žiadosti uvedená výmera, ktorá súhlasí s odobratými pozemkami. Taktiež trval na tom, že iba vinou pomalého postupu správneho orgánu, nebola predmetná žiadosť spresnená v zákonnej lehote.

Navrhovateľ poukázal na ustanovenia § 49 ods. 2, § 19 ods. 3 a § 21 ods. 1 Správneho poriadku a v tejto súvislosti uviedol, že z konania správneho orgánu jednoznačne vyplýva, že mal záujem na objasnení žiadosti podanej navrhovateľom. Skutočnosť, že tak urobil až po niekoľkých rokoch namiesto 30 dní, pričom takto navrhovateľ zmeškal lehotu na doplnenie resp. zmenu svojho nároku, je v rozpore so zmyslom zákona č. 503/2003 Z.z., ktorým bolo aspoň čiastočne napraviť krivdy spôsobené minulým režimom.

Podľa navrhovateľa v konaní bolo jasne preukázané, že navrhovateľ jasne prejavil vôľu smerujúcu k vráteniu celej výmery odobratých pozemkov. Nikto nespochybnil nárok žiadateľov na vydanie celej požadovanej výmery, ani to, že žiadatelia o časť pôdy naozaj prišli. O tom svedčí aj postup odporcu, ktorý až do vydania rozhodnutia považoval za preukázaný úmysel navrhovateľa. Ak by odporca nemal pochybnosti, tak by rozhodol aj bez ústneho pojednávania, pritom ale práve na tomto pojednávaní boli nároky navrhovateľa bližšie špecifikované.

Keďže krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tvrdeniami navrhovateľa, čím bolo porušené jeho právo na zákonné a odôvodnené rozhodnutie, navrhovateľ navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. augusta 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu, uvedené v záhlaví tohto rozsudku, ktorým odporca o uplatnenom nároku navrhovateľa ako oprávnenej osoby podľa v zmysle § 2 ods.2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z.z. rozhodol v bode II tak, že spĺňa podmienky reštitučného nároku podľa § 3 ods. 1 písm. o/ zákona, č. 503/2003 Z.z. a pre zákonné prekážky § 6 ods.1 písm. a/ a d/ zákona č. 503/2003 Z.z. sa mu nepriznáva vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam, v bode III rozhodnutia rozhodol, že nepriznaním vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným v bode II rozhodnutia, nie je dotknuté právo oprávnenej osoby na náhradu a oprávnenej osobe sa v zmysle § 6 ods.2

zákona prevedú bezodplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu, v primeranej výmere a bonite, v akej boli ich pôvodné pozemky, a to ak možno v tej istej obci, ktorej sa nachádza prevažná časť pôvodných pozemkov, ak s tým oprávnená osoba súhlasí, alebo oprávnenej osobe sa poskytne finančná náhrada, v bode IV rozhodnutia odporca rozhodol, že finančnú náhradu za pôvodné pozemky v zmysle § 6 ods.5 zákona poskytne Slovenský pozemkový fond podľa druhu pozemku v čase jeho prechodu na štát alebo inú právnickú osobu.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal, či odvolacie námietky odporcu sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu, podľa ktorého odporca rozhodol v súlade so zákonom, keď vydal rozhodnutie, v ktorom rozhodol len o uplatnenom nároku navrhovateľom, a to parc. č. X. v PKV č. X. k.ú. N. Z., pretože navrhovateľ si k iným pozemkom neuplatnil právo na navrátenie vlastníctva do 31. decembra 2004 a tie nie sú uvedené ani v jeho podaní zo dňa 14. apríla 2004.

Podľa krajského súdu na uplynutie lehoty na uplatnenie vlastníckeho práva musel odporca prihliadnuť priamo zo zákona, pretože z tohto vyplýva, že, že neuplatnením práva v lehote, právo zanikne.

Z uvedených dôvodov, krajský súd dospel k záveru, že odporca postupoval v súlade so zákonom, keď o reštitučnom nároku navrhovateľa rozhodol len ohľadne parc. č. X. z PKV č. X. k.ú. N. Z..

Odvolací súd sa síce stotožňuje s názorom krajského súdu, že z ustanovenia § 5 ods.1 zákona č. 503/2003 Z.z. vyplýva, že lehota (do 31.12.2004) v uvedenom ustanovení stanovená je lehotou prekluzívnou a zákon s nedodržaním tejto lehoty spája zánik práva na navrátenie vlastníctva k pozemkom, odvolací súd sa však nestotožnil s názorom krajského súdu, že odporca postupoval správne, keď sa o reštitučnom nároku navrhovateľa rozhodol len ohľadne parcely č. X. PKV č. X. k.ú. N. Z..

Z obsahu administratívneho spisu odporcu totiž vyplýva, písomnou žiadosťou zo dňa 14. apríla 2004 si navrhovateľ a jeho matka uplatnili nárok na navrátenie vlastníctva pozemkov Pkn. vl. č. X. parc. č. X. (záhrada) o výmere 707 m². Dňa 11. septembra 2008 odporca vyzval navrhovateľa, aby sa dostavil na úrad a spresnil identifikáciu parcely, na ktorej stál dom, dvor a spresnil jeho výmery. Dňa 12. septembra 2008 prebiehalo pred odporcom ústne pojednávanie podľa § 22 zákona č. 71/1967 Zb. Z predmetu prejednávania je zrejmé, že pojednávania sa konalo vo veci reštitučného nároku podľa zákona č. 503/2003 Z.z., išlo o spresnenie identifikácie parcely, na ktorej stál dom, dvor, jeho výmery a ujasnenia reštitučného nároku.

Navrhovateľ do zápisnice uviedol, že dom aj záhrada sú včlenené na parcele č. X. a tá parcela je identifikovaná na GP. Č.X. I. M. a na prídelovej listine D. R.. Ďalej uviedol, že v prírode pozemok korešponduje s parcelným rozdelením I. M. a podľa prídelovej listiny (ktorú predkladá) a jedná sa o pozemok X. s výmerou 310 št. siah. Navrhovateľ uviedol, že z toho vychádzal jeho uplatnený nárok.

Pokiaľ teda odporca rozhodoval len o uplatnenom nároku v zmysle jeho písomnej žiadosti zo dňa 14. apríla 2004 a nezoberal sa nárokom na vrátenie vlastníctva, ktorý navrhovateľ špecifikoval síce až po výzve odporcu na spresnenie parcely (po uplynutí štyroch rokov od podania žiadosti), postupoval príliš formalisticky, pretože z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, prečo vôbec k ústnemu pojednávaniu došlo, keď špecifikáciu parcely na ktorú sám navrhovateľ vyzval, napokon považoval za oneskorene uplatnený nárok, ako sa vysporiadal s tvrdeniami navrhovateľa, že od samého počiatku sa domáhal vrátenia pozemku o výmere 707 m², ktorá súhlasí s výmerou špecifikovaného pozemku parc. č. X. a ako sa vysporiadal s dôkazmi, ktoré v rámci ústneho pojednávania navrhovateľ predložil.

Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné považovať navrhovateľom spresnenú špecifikáciu parcely na ústnom pojednávaní dňa 12. septembra 2008, na ktorú sám odporca navrhovateľa vyzval, za uplatnenie nároku, ktorý by išiel nad rámec jeho pôvodnej žiadosti zo dňa 14. apríla 2004. Pokiaľ sa teda jeho nárokom uplatneným v písomnej žiadosti zo dňa

14. apríla 2004, doplnenej na ústnom pojednávaní dňa 12. septembra 2008 nezaoberal, postupoval v rozpore s účelom zákona č. 503/2003 Z.z. a jeho výklad o zániku takto uplatneného nároku je nesprávny.

Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že navrhovateľ sa nestotožňuje s dôvodmi odporcu, pre ktoré mu nebolo priznané navrátenie vlastníctva k pozemkom v zmysle žiadosti, doplnenej, resp. objasnenej na ústnom pojednávaní dňa 12. septembra 2008 a odporcu vinil, že tak urobil až po niekoľkých rokoch v dôsledku nesprávneho postupu odporcu, ktorý nedôsledne postupoval v zmysle ustanovení § 21 Správneho poriadku. Vyčítal mu tiež formalistický prístup k ním uplatnenému nároku.

Tieto námietky zostali zo strany krajského súdu nepovšimnuté a preto rozsudok krajského súdu, ktorý napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil, považuje odvolací súd za formalistické a arbitrárne bez toho, aby jeho výrok mal rozumný základ v obsahu administratívneho spisu a poskytol rozumné vysvetlenie toho, prečo námietkam navrhovateľa uplatneným v opravnom prostriedku nebolo možné vyhovieť.

Námietky navrhovateľa uplatnené v opravnom prostriedku totiž boli spôsobilé spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Vychádzajúc z uvedeného ako aj zo zásady, že práva reštituentov nie je možné interpretovať zužujúcim spôsobom, odvolací súd dospel k záveru, že pre potvrdenie rozhodnutia odporcu neboli dané zákonné dôvody.

Nakoľko rozhodnutie odporcu i rozhodnutie prvostupňového súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení, bol dôvod na to, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, rozhodnutie správneho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 250l ods. 2, § 250q ods. 2 a § 250ja ods. 4 veta prvá OSP).

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý mal úspech vo veci, právo na ich náhradu nepriznal, hoci v opravnom prostriedku ako aj v odvolaní proti rozsudku

krajského súdu si ich náhradu uplatnil, pretože si ich nevyčísľil v zákonnej lehote v súlade s § 151 ods. 1 OSP.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok. (§ 246c OSP)

V Bratislave 26. augusta 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská